

Kontulalaisen koululuokan lapset puhuvat kahtatoista äidinkieltä ja loistavat opettajan mukaan oppimistuloksissa – Taustalla yksi väittely ja yli 3 500 kirjaa

Keinutien ala-asteen kuudesluokkalaiset ovat onnistuneet siinä, mitä monissa kouluissa tavoitellaan: kaikki ovat valtavan innoissaan lukemisesta.

Kontulan superlukijoiden on luokassaan tämä pieni nurkkaus, joka on pyhitetty lukemiselle. Emilia Antell, Erjona Maksuti, Avin Zaid Fawzi, Samir Alam ja Jasper Lehikoinen näyttävät mallia. KUVA: HEIDI PIIRONEN / HS

Maija Aalto HS

20.11.2020 2:00 | Päivitetty 20.11.2020 6:14

3 553. Niin monta kirjaa Keinutien ala-asteen 6B on yhteensä lukenut haastattelupäivänä. Tämän jutun ilmestyessä ollaan varmasti lähempänä lopullista päämäärää eli lukua 5 000.

Helsingin Kontulassa koulua käyvällä luokalla on kahdeksantoista oppilasta ja kaksitoista äidinkieltä.

Kahdeksastatoista jokainen on superlukija. Oppilaiden vastauksista kuulee, että he ovat aidosti innoissaan.

”Meidän luokassa on hienointa, kun saa lukea niin paljon”, sanoo esimerkiksi **Jasper Lehikoinen**.

”Me olemme todella ylpeitä siitä, että olemme pystyneet lukemaan näin monta kirjaa”, kommentoi myös **Avin Zaid Fawzi**.

OPETTAJA Johanna Lehtinen on opettanut samoja lapsia ensimmäisestä luokasta asti. Kuten opettajat usein myös hän ajattelee, että lukeminen on tärkeää. Kaikille lapsille pitäisi antaa yhtä hyvät eväät elämään.

Suuri luku-urakka alkoi vähän sattumaltakin. Kun lapset olivat toisella luokalla, koulun oma pieni kirjasto meni remontin takia kiinni ja opettaja päätti, että hän alkaa viedä luokkansa säännöllisesti retkelle Kontulan kirjastoon.

Sitten lasten kanssa syntyi pientä väittelyä, kun joku uhosi lukeneensa jo kymmeniä kirjoja. Luokassa päätettiin, että yritetäänpä lukea yhdessä kaksisataa - ei kun tuhat. Ja niin edelleen.

Luettujen kirjojen määrä kirjataan kerran viikossa taululle. KUVA: HEIDI PIIROINEN / HS

"*Pikku prinssi* -kirjassa sanotaan, että aikuiset tarvitsevat numeroita ymmärtääkseen. Mutta lapset kyllä ehdottavat itse, mitä tavoitellaan seuraavaksi", opettaja sanoo.

Luku kirjataan maanantaisin juhlallisesti liitutaululle. Tasaluvut näkyvät myös luokan katonrajassa olevissa folioilmapalloissa.

Isojen tavoitteiden saavuttamisesta saa palkinnon, esimerkiksi lukubileet. Palkinnot ovat olleet esimerkiksi elokuvalippuja ja opettajan tekemiä korvapuusteja. Isot luvut ovat poikineet huomiota myös alan lehdissä, ja HS:n Lasten uutisissakin luokka oli jo silloin, kun tuhat meni rikki.

MUTTA ei tavoitteisiin pelkällä laskemisella ole päästy. Opettaja Lehtinen sanoo, että lukuinto vaatii järjestelmällisyyttä. Pitää luoda kouluarkeen sellaisia rakenteita, että kirjaan on tilaisuuksia tarttua usein, säännöllisesti.

"Minä ajattelen, että sitä lukemisen liekkiä on tärkeää lietsoa koko kouluajan. En ole keksinyt tässä mitään erityisen uutta. Mutta lapsia pitää kehua: he ovat ylittäneet jo kaikki odotukseni."

Luokka käy tosiaan Kontulan kirjastossa säännöllisesti. Sata kirjaa luokan yhteisellä kirjastokortilla on ihan tavanomainen määrä lainoja. Siihen päälle tulevat vielä lainat koulun kirjastosta ja opettajan omasta kirjahyllystä.

Osa kirjoista on opettajan valitsemia, osa lasten itsensä ja osa kirjastonhoitajan suosittamia. Jokaisella oppilaalla on toki myös oma kirjastokortti luokan yhteisen lisäksi.

Luokassa on aina paljon kirjoja, joista valita. Viikossa on yksi varsinainen lukuunti, mutta kirjan saa ottaa esiin omalla pulpetilla tai mukavassa lukunurkassa luokan nurkassa muulloinkin, kun annetut tehtävät on tehty.

Erjona Maksuti ja Avin Zaid Fawzi juttelevat lukemistaan kirjoista lukunurkkauksessa. KUVA: HEIDI PIIROINEN / HS

JOKA viikon perjantaina annetaan lukuläksy: kotona pitää lukea vähintään 20 sivua itse valittua kirjaa. Kevään poikkeusaikana kirjaston ollessa kiinni päätettiin, että myös 20 minuuttia äänikirjan kuuntelua hyväksytään.

"*Lasse-Matjan etsivätoimistot* ovat hyviä. Niissä sattuu ja tapahtuu koko ajan", sanoo **Samir Alam**.

"Alussa luettiin ihan ohuita kirjoja, nyt paljon paksumpia. Luen mielelläni *Risto Räppääjiä* ja tietokirjoja. Haluan tietää lisää", sanoo **Erjona Maksuti**.

Emilia Antell taas tunnustaa pitävänsä *Neropatin päiväkirjoista* ja *Risto Räppääjiä*. Jälkimmäisiä hän lukee paitsi itse myös ääneen pikkusiskolle. Lukupaikkana on omaan huoneeseen rakennettu maja.

"Ne ovat siitä hyviä, että niiden hahmot ja tapahtumat eivät tunnu yhtään epäuskottavilta."

Opettaja lisää erittäin suosittujen kirjojen listaan **Timo Parvelan** kirjat sekä *Supermarsut* ja *Soturikissat*. Mutta eivät oppilaat pelkäästään niitä valitse. Pitää olla monipuolisesti vaihtoehtoja, että voi tarttua siihen, mikä kiinnostaa ja on sopivan vaikeaa.

Samir Alamilla ja Jasper Lehtoisella on luettavanaan *Neropatin päiväkirjoja*, jotka moni kuutosluokkalaista mainitsee suosikikseen. KUVA: HEIDI PIIROINEN / HS

Sitten on tietenkin myös kirjoja, jotka koko luokka lukee. Lokakuussa Keimutien ala-asteella vietettiin erityistä lukukuukautta, ja silloin jokainen luki **Tove Janssonin** *Muumipeikon ja pyrstötähden*, **Louis Sacharin** *Paahteen* ja yhden tietokirjan.

Yhdessä luetuista myös kirjoitetaan ja keskustellaan yhdessä. *Paahteen* esimerkiksi katsottiin myös elokuvana ja mietittiin, oliko oma mielikuva päähenkilöistä yhtään samanlainen kuin elokuvantekijöiden.

VANHEMMAT kuittaavat itse valittujen kirjojen lukuläksyt tehdyiksi. Opettaja Lehtinen tosin sanoo huomaavansa muutenkin kaikesta, että oppilaat todella lukevat paljon.

Sen näkee suomen kielen taidosta ja sanavarastosta sekä ylipäätään oppimistuloksista - ei vain luokan kunnianhimoisimmilla lukijoilla vaan ihan kaikilla.

Opettaja Johanna Lehtinen pitää tavallista tuntia. Nyt ratkotaan tehtäviä, mutta niiden jälkeen saa ottaa romaanin esiin. KUVA: HEIDI PIIROINEN / HS

"Itsetunnosta myös. Mielenkiinnolla odotan, mitä heistä vielä isona tuleekaan."

Oppilaat sanovat myös kaikki, että he jatkavat lukemista yläkoulussakin. Siis ainakin jonkin verran, vaikka eivät ehkä yhtä ahneesti kuin nyt. Koska sitten se ei enää ole samalla lailla yhteinen juttu.